

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΕΣΤΙ ΜΕΤΕΡΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΝΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ 'Εν Ἀθήναις φρ. 15—'Εν δὲ ταῖς ἐπαρ. φρ. 13—'Εν τῇ ἐξωτ. φρ. 20.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ.

ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Β'.

Πρὸς τὸν Κύριον Διευθυντὴν τοῦ Μὴ Χάλεσαι.

Εἶχον γράψει τὴν πρώτην μου ἐπιστολὴν χρονολογουμένην, ὡς δὲν ἐνθυμεῖσθε, ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου, ὅτε μοι ἐδόθη ἐκ τοῦ ταχυδρομείου φάκελλος ἐπαρχιακῶν φύλλων. Τὸ πρῶτον ἐκτυλιχθὲν ἦτο ὁ Ἐμπορικὸς Παρατηρητὴς Πατρῶν. Ὡς ἡ πρωτοχρονιάτικη Ὥρα εἶχε καὶ αὕτη ἐπιθεώρησιν τοῦ λήξαντος ἔτους καὶ ὠμίλει περὶ τοῦ ζητήματός μας. Πόση δὲ ὑπῆρξεν ἡ εὐαρέσκειά μου ὅταν ἡδυνάμην νὰ ἐπαναλάβω κατὰ νοῦν τὸ τετριμμένον περὶ τῆς συμπτώσεως τῶν μεγάλων πνευμάτων, προκειμένου περὶ τοῦ ἐπαρχιώτου δημοσιογράφου καὶ τοῦ πρῶην καὶ μέλλοντος πρωθυπουργοῦ. Ἀμφότεροι μετεχειρίζοντο ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπιχείρημα, τοῦ ὁποῦ τοῦ κωμικῶς ἐσφαλμένον ὑπέδειξα ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἐπιστολῶν μου. Ἀμφότεροι ἐζήτησαν νὰ πείσουν τὸν κόσμον ὅτι ἡ Ἑλλάς πρέπει νὰ πολεμήσῃ καὶ κατὰ τῶν δυνάμεων καὶ μετὰ τῶν δυνάμεων, διότι ἐντολὴν τῆς Εὐρώπης πρόκειται νὰ ἐκτελέσῃ, ὡς ἡ Αὐστρουγγαρία, ἥτις ἐντολὴν τῆς Εὐρώπης ἐξετέλεσε καταλαβούσα τὴν Βόσναν καὶ τὴν Βρζεγοβίαν! Ὅταν ἀνεκοίνωσα τὴν σύμπτωσιν αὐτὴν εἰς κύκλον τινα φίλων, εἰς ἑξ αὐτῶν, ἐκ τῶν τυφλῶν ὁπαδῶν τοῦ κόμματος, ἐζήτησε νὰ ἐξάρῃ τὴν ἐκτακτον εὐφυῆν τοῦ ἐπαρχιώτου δημοσιογράφου διὰ νὰ μὴ προσβληθῇ πολὺ ὁ ἀρχηγός του· ὁ ἄλλος, μεταχειριζόμενος διὰ λογαριασμόν του καὶ τοὺς δύο αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς, μετὰ μεγάλης ἐτοιμότητος ὥς γίνῃ τότε, εἶπε, αὐτὸς πρωθυπουργός!

Ἀναγκάζομαι καὶ τὴν δευτέραν μου ἐπιστολὴν ν' ἀφιερῶσω ἐξετάζων τὰ ἔργα καὶ ἡμέρας τοῦ κυρίου ἀπαρασκευάσαντος τὴν Ἑλλάδα, ὡς ὠνόμασαν οἱ ἀγαθοὶ τοῦ Πύργου σταφιδοκτῆμονες ἐπὶ ἀψίδος τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Ἐπειδὴ αἱ ἐπιστολαὶ μου ἀφορῶσι τὸ μέγα ζήτημα τῆς ἡμέρας τὸ περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἐθνικώτερα παρ' ἡμῖν τῶν ζητημάτων λαμβάνουσιν ἐδῶ ὡς καὶ παντοῦ, ἀλλὰ κυρίως ἐδῶ, τύπον προσωπικόν, ἐπειδὴ

εἰς τὸ δίλημμα τοῦ ἐπικινδύνου ἔμπρὸς καὶ τῆς οὐχὶ ἀκινδύνου υποχωρήσεως, ἐσπρωξέ τὴν Ἑλλάδα τὸ Διάταγμα τῆς Ἐπιστρατείας, δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους μὴ στενοχωρηθῆτε ἂν συχνὰ πυκνὰ θὰ βλέπητε ῥέον ἐκ τῆς γραφίδος μου τὸ ὄνομα τοῦ αἰετόχου ἀνδρός.

Καὶ ὅτι τὸ μέγα ζήτημα τῆς ἡμέρας ἔχει πολλὴν τὴν προσωπικότητα, τοῦτο μόνον ἐν Ἑλλάδι δὲν ἐμποιεῖ ἐκτακτον ἐντύπωσιν, διότι ἐν Ἑλλάδι ὅλα εἶναι συνδεδεμένα μετὰ προσώπων, διότι τὰ πρόσωπα ἀντιπροσωπεύουν τὸ κράτος, οὐχὶ δ' ὁ τόπος καὶ ὁ λαός. Εἰς τὸ προκειμένον ζήτημα ἀντικαταστήσατε τὴν προσωπικότητα διὰ τῆς τρικουπικότητος καὶ ἔχετε τὴν κλεῖδα τοῦ ζητήματος εἰς χεῖράς σας. Ὁ κ. Τρικούπης διαφέρει κατὰ τοῦτο τοῦ κ. Κουμουνδούρου — ὅτι φορεῖ πρωτοπειρῶν. Ὁ κ. Κουμουνδούρος σὰς φωνάζει δι' ὅλων τῶν ἔργων καὶ δι' ὅλων τῶν λόγων του: θέλω τὴν ἐξουσίαν διὰ τὴν ἐξουσίαν. Ἐπομένως δὲν ἀπατᾷ κανένα· ὁ κ. Τρικούπης ἐνῶ θέλει καὶ αὐτὸς τὴν ἐξουσίαν διὰ τὴν ἐξουσίαν, δὲν ἔχει τὴν τόλμην νὰ τὸ δηλώσῃ, ἐφ' ᾧ εὕρισκε ἐκάστοτε μίαν ἀφορμὴν, ἐν ἀθυρμάτιον, τὸ ὁποῖον ὀνομάζει ἀρχὴν καὶ τὸ ὁποῖον ἄλλοτε εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῶν κλονισθέντων νόμων, ἄλλοτε ἡ κατάρχνησις τῆς δεκάτης καὶ ἄλλοτε ὁ πόλεμος. Ἐννοεῖται ὅτι ταῦτα πάντα συνδέει μετὰ τόλμης καὶ ἀποφασιστικότητος οὐκ ὀλίγης καὶ ἐδῶ ὑπερτερεῖ τοῦ συναδέλφου τοῦ ἀρχιπολιτευομένου. Καθυστερεῖ ὅμως ἐπὶ νοημοσύνη, περιπίπτει εἰς χονδροειδεῖς ἀντιφάσεις, ἀνακρούει εὐκολα πρύμναν, ἐργάζεται πολλάκις ἐκ πείσματος καὶ ἐναντίον τοῦ τόπου καὶ δύναται νὰ ἀναγάγῃ τὴν τόλμην του, ἥτις παρ' αὐτῷ δὲν εἶναι πεφωτισμένη τόλμη, ὡς παρὰ τοῖς ἀληθῶς μεγάλοις ἀνδράσι, ἀλλὰ φέρει τόνον ζωϊκοῦ ἐνστικτοῦ, μέχρι τοῦ κινδύνου τοῦ νὰ σύρῃ τὸν τόπον του εἰς καταστροφὴν. Ἀμφότεροι ὅμως εἶναι οἱ παλαιοὶ ἄνθρωποι, μεταχειρίζονται τὰ αὐτὰ μέσα, ἐργάζονται προσωπικῶς, ὄχι τοπικῶς, δὲν ἀνατριχιάζουν ἑπέναντι τῆς παραλυσίας τοῦ Κράτους, ὀδηγοῦν τὸν τόπον μετ' ἐλαφρᾶς καρδίας εἰς τὴν χρεωκοπίαν ἀφ' ἑνὸς καὶ τὴν κοινωνικὴν ἐπανάστασιν ἀφ' ἑτέρου.

Ἰδίως εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ζήτημα, ἀφ' ἧς ἀπεσύρθη ἀπὸ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς καὶ πρὸ τοῦ μοιραίου αὐτοῦ θανάτου

ὁ Δεληγεώργης, ἀμφότεροι βαίνοντες ἐπὶ πηλοβατίδων βυθίζονται μέχρις ἀστραγάλων εἰς τὸν αὐτὸν βόρβορον καὶ πότε ὁ εἰς ὁδηγεῖ, πότε ὁ ἄλλος ὁδηγεῖται. Δὲν ἔχω τὴν ὑπομονὴν τοῦ κ. Δεληγιάννη νὰ ἐπαναλάβω ἐδῶ ὅλην τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐλληνικοῦ ὀνομασθέντος ζητήματος, συνοδεύων αὐτὴν μετ' ἐγγράφων, ἀγορεύσεων, μαρτυριῶν, διακοινώσεων. Ἀλλὰ τὰς γενικὰς αὐτοῦ γραμμὰς τὰς ἐνθυμούμεθα ὅλοι καὶ αὐταὶ εἶναι αἱ ἐνδιαφέρουσαι. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι ὅλην τὴν ἱστορίαν τοῦ Δομοκοῦ τὴν ἡμνήστευσεν ὁ «παρασκευάσας τὴν Ἑλλάδα» καὶ ἐξέφρασε τὴν βροντώδη εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὴν κυβέρνησιν τὴν διατάξασαν τὴν ἐξοδὸν τοῦ στρατοῦ καὶ τὴν διατάξασαν τὴν εἴσοδον τοῦ στρατοῦ. Ἀλλ' ἀκριβῶς ἐκεῖθεν ἄρχονται αἱ ἀμαρτίαι τῆς Ἑλλάδος. Ἐκεῖθεν **διχάζεται** ἡ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν αὐτῆς μέρος ἐργάζεται αὐτογνωμόνως, διατάσσει ἐξόδους, διοργανίζει πετώματα, συστηματοποιεῖ ἐπαναστάσεις, παρασκευάζεται εἰς πόλεμον, συνομολογεῖ δάνεια, συγκαλεῖ ὑπὸ διάφορα ὀνόματα καὶ διαφόρους ἡλικίας τὸ ἔθνος εἰς ἐπιστράτευσιν, ἀπειλεῖ, βοᾷ, ἀξιοῖ, ἀποφασίζει· τὸ δὲ ἄλλο κεκυφὸς, μὲ στάκτην ἐπὶ κεφαλῇ, ἀνυπόδητον ὡς προσκνητῆς, μὲ δίσκον εἰς τὴν μίαν χεῖραν ὡς ἐπαίτης καὶ κλάδον εἰς τὴν ἄλλην ἐλαίαν ὡς Συμεὼν στηλῆτης τῆς ἰσοβίου εἰρήνης, κλίνεται καὶ ὑποκλίνεται πρὸς τὰς δυνάμεις, καὶ ἀσπάζεται τὰ κράσπεδα τῶν μοναρχικωτέρων ἐξ αὐτῶν, τὴν δεξιάν τῶν δημοκρατικωτέρων καὶ διαμαρτύρεται ὅτι χωρὶς αὐτὰς δὲν εἶναι τίποτε, ὅτι δὲν ἔχει ἰδίαν θέλησιν, οὔτε ἰδίαν ἐνέργειαν, ἀπειλεῖ νὰ ἀποσπᾷ εἰ δυνατόν ἐκ τοῦ τρέμοντος κορμοῦ του καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὸν ἐγκέφαλον καὶ δώσῃ αὐτὰ ὡς ἐνέχυρον εἰς τὴν Βῤῥώπην ἥτις εἰς ὅλα αὐτὰ ἢ μειδιᾷ ἢ ἀγανακτεῖ καὶ διώκει, ἢ ὑπόσχεται ὡς ὑπόσχεται ὁ κ. Κουμουνδοῦρος εἰς ἐξ μνηστῆρας μετὰ τῆς αὐτῆς θετικότητος μίαν καὶ τὴν αὐτὴν θέσιν.

Μετὰ τὸ κεφαλαῖῳδες αὐτὸ ἀμάρτημα τῆς ἐλληνικῆς διπλωματίας, ὑπερ ὁ κ. Τρικούπης καὶ ἡμνήστευσε καὶ κατέπιε, διότι ἀκριβῶς προεβίβαζε τοὺς σκοποὺς του, οἱ ὁποῖοι σκοποὶ του εἶναι ὅταν δὲν ἄρχῃ αὐτὸς τῆς Ἑλλάδος, ἢ Ἑλλάς νὰ μὴν κάμνῃ τίποτε καὶ ὑπὲρ τοῦ τίποτε αὐτοῦ ἀκριβῶς συνετάχθησαν οἱ τὴν κυβέρνησιν τοῦ τόπου τότε ἀποτελοῦντες Κουμουνδοῦρος καὶ Δεληγιάννης, οἱ δύο ἀρχιπολιτευόμενοι διίσταντο ἐν τοῖς ἐλαχίστοις καὶ ἐνῶ διίσταντο συνηνοῦντο, ὡς ἐρασταὶ οἵτινες ἐρίζουν καὶ συνωθοῦνται κάποτε, διότι τοῦτο θρύπτει τὴν ἡδυπάθειάν των καὶ διότι προβλέπουν ὅτι ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἀκροβολισμοὶ θὰ καταλήξουν εἰς ἓνα βαθὺν ἀμείλικτον ἐναγκαλισμόν. Ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῇ, αἰδοῦνται αἱ δύο κορυφαὶ τῶν πολιτικῶν μας νὰ παραστήσωσι δημοσίᾳ τὸν ἐναγκαλισμόν αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ εἴσθε βέβαιοι ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν συγκροτοῦσι τὴν φωνικωτέραν μάχην, εἴαν εἶχον τὴν τύχην τοῦ ταχυδακτυλουργοῦ Bargeon νὰ γίνον ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἀφαντοί, θὰ ὥρμουν ὁ εἰς εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ ἄλλου καὶ θὰ κατησπάζοντο μέχρι πρώτου αἵματος—ἐκ δηγμάτων ἔρωτικῶν.

Ἐν τίνι ἀληθῶς διίσταντο; Ὁ εἰς ἐμέμφετο τοῦ ἄλλου ὅτι ἐν τῷ Συνεδρίῳ τοῦ Βερολίνου εἶχε τὰ ὄμματα ἄλλου ἐστραμμένα, ἀποστερῶν οὕτω ῥαδινὴν ὄψιν ἀπὸ τοῦ εἰλικρινεστάτου τῆς Ἑλλάδος φίλου, τοῦ λόρδου Βηκονσφίλδ. ὁ ἄλλος ἀντεπεξήρχετο λέγων ὅτι εἴαν ἀντιπροσώπευε τὸν ἐλληνισμόν καὶ ὄχι τὴν Ἑλλάδα, ὁ λόρδος Σῶλσβαρυ θὰ μᾶς ἐγέλα με πλάτωνικὰς διοικητικὰς μεταρρυθμίσεις, αἵτινες ἐν Τουρκίᾳ δὲν ἔχουν οὔτε αὐτὴν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς πλάτωνικότητος καὶ θὰ ἐστερούμεθα οὕτω καὶ αὐτοῦ τοῦ κουτσοῦ-στραβοῦ **24ου** ἄρθρου τοῦ Βερολίνου. Ὁ

εἰς ἐζήτει 18 χιλιάδας στρατοῦ· ὁ ἄλλος ἐπεζήτει μετὰ βροντῶν καὶ φωνῶν, ἐλπίζων ἐκ τῆς διαφορᾶς βεβαίαν τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, 16 χιλιάδας στρατοῦ· ὁ εἰς ἤθελε μέγα ἔλλειμμα εἰς τὸν προϋπολογισμόν διὰ νὰ τρομάξωμεν τὴν Βῤῥώπην· ὁ ἄλλος μικρὸν ἔλλειμμα διὰ νὰ μὴ τρομάξωμεν τὴν Ἑλλάδα. Κατόπιν ἦλθον καὶ αἱ μεγαλείτεραι διαφωνίαι. Ἠκούσθησαν τὰ μεγάλα λόγια περὶ στρατοῦ ἐκπαιδεύσεως καὶ στρατοῦ ὑπηρεσίας. Ἐξωρκίσθη ἡ πατρίς νὰ μὴ πωληθῇ πεντακόσια κτήνη, ἵσως διότι θὰ ἤλαττο τοῦτο ὁ πληθυσμὸς τῶν Ἑλλήνων. Ἐως οὗτο ἐλύθη τὸ πραγματικὸν ζήτημα· ἐπεσε δηλαδὴ ὁ Κουμουνδοῦρος καὶ ἀνέστη ὁ Τρικούπης.

Καὶ τότε ἤρχισε νέος ἀγὼν, σύνθημα ἔχων τὴν Συνδιάσκεψιν τοῦ Βερολίνου.

Ὁ «παρασκευάσας τὴν Ἑλλάδα ἐξοχος ἀνὴρ» ἐσώθη ἀπὸ μεγάλου κινδύνου τῆς μικρᾶς διανοίας του, διότι ἡ χαρὰ ἦν ἡσθάνθη ἐπὶ τῷ ἡρακλεῖῳ ἄθλῳ τῆς Συνδιασκέψεως τὸν εἶχε κλονίσει ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Πρῶτον σημεῖον παραφροσύνης· ὁ ἀνελθὼν ἐπὶ τὴν ἐξουσίαν μὲ καθαρῶς εἰρηνικὸν πρόγραμμα τὸ ὁποῖον ἐμελλε νὰ ζήσῃ ἕως οὗτο ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τοῦ ἄλφα—σταθμοῦ εἰς τὸν ὁποῖον, καθὰ ἐκέρυττειν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, εὐρίσκειτο τὸ ἐλληνικὸν ζήτημα—μεταβῇ εἰς τὸ ὠμέγα καὶ φαντασθῇτε πόσος θὰ ἀπῆρτετο χρόνος ἀφοῦ διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἄλφα ἰδέη· νὰ παρέλθῃ ὁλόκληρος πενταετία· ὁ ἀρχίσας τὴν εὐφημον διάλυσιν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ στρατοῦ τῆς ὑπηρεσίας ὑπελόγιζε τὴν Συνδιάσκεψιν—τὸ ἔργον τοῦ Γλάδστωνος—ἔργον τῆς ἐντιμότητός του· δευτέρον σημεῖον παραφροσύνης· διότι ἐξήνεγκε τὸ ὑπερῆφανον ἐκεῖνο **ἀποδέχομαι** ἐπὶ τῇ ἀνακοινώσει τῆς ἀποφάσεως τῆς Συνδιασκέψεως, ἐνόμισεν ὅτι ἡδύνατο νὰ ἀναστατώσῃ ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ καταλάβῃ τὰς ἐπιδικασθείσας χώρας οὐχὶ διὰ στρατοῦ γεγυμνασμένου, ἀλλὰ διὰ στρατοῦ ὅστις τοῦλάχιστον μετὰ ἐν ἔτος θὰ ἦτο εἰς θέσιν νὰ κινήσῃ. Ἐὰν εἶχε τὴν τόλμην ἐφ' ἣ ἐκαυχᾶτο, ὥφειλεν ἐκεῖνο τὸ **ἀποδέχομαι** νὰ τὸ συνοδεύσῃ μὲ τὴν ἐξοδὸν τοῦ στρατοῦ ἐπιχειρῶν οὕτω μίαν τρέλλαν ἥτις δυνατόν νὰ εἶχεν αἰσίαν τὴν ἐκβασιν.

Τοῦλάχιστον θὰ ἀπεδείκνυν ἐἰς τὴν ξαναμωραμένην Βῤῥώπην ὅτι δὲν ὀφείλει νὰ παίζῃ μὲ τὴν φιλοτιμίαν μικρῶν ἐθνῶν οὔτε δαπάναις αὐτῶν νὰ ἐπιχειρῇ κατὰ πᾶσαν δειλίαν τὴν παράστασιν κωμωδιῶν, τὰς ὁποίας ἄλλοτε ὀνομάζει Συνεδρία, ἄλλοτε Συνδιασκέψεις πρώτας καὶ ἄλλοτε Συνδιασκέψεις δευτέρας. Καὶ τότε μόνον θὰ ἐφαίνετο λογικὴ ἡ ἐξήγησις τὴν ὁποίαν ἀπατῶν ἄχρι τοῦδε ἑαυτὸν, Βουλὴν καὶ τόπον ἐδίδεν εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν ὁ κ. Τρικούπης. Διότι ἡ Συνδιάσκεψις ἢ ἐσήμενεν ἀδελφίαν κατοχῆς τῶν δυνάμεων μετ' ἐπαγγελίας ἀποκρούσεως τῆς Τουρκίας ἐν περιπτώσει ἀντιστάσεως, καὶ τότε δὲν ἀπῆρτετο στρατὸς δέκα ἡλικιῶν, ἀλλὰ στρατὸς ἀμέσου κατοχῆς ἢ ἐσήμενεν, ὡς ἐσήμενεν, νέαν διπλωματικὴν τοῦ ζητήματος φάσιν καὶ τότε δὲν ἀπῆρτετο κἀνένας στρατὸς. Τρίτον σημεῖον παραφροσύνης, διότι ἔχομεν καὶ τέταρτον· ὁ δημοσιογραφικὸς ἀγὼν—καὶ ἀγὼν δημοσιογραφικὸς ὅταν τὸ μὲν ὄργανον δι' οὗ γίνεται εἶναι ἐφημερὶς ἐπίσημος, ὡς ὁ «Ὁρα», ὁ δὲ κύριος ὅστις τὴν ἀναλαμβάνει εἶνε πρωθυπουργὸς τοῦ τόπου, ἀποβαίνει ἐπισημότερος τοῦ συνήθους καὶ γίνεται οἷον αἰγὼν τοῦ τόπου—τὸν ὁποῖον ἀνέλαβεν ὁ κύριος Τρικούπης ἐν ἐπτασελίδῳ κυρίῳ ἄρθρῳ τῆς «Ὁρας»· τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο γεγραμμένον οὐχὶ ὑπὸ καλῆς πολιτικοῦ, ἀλλ' ὑπὸ χειρὸς πυγμάχου, βαρὺ, σκληρὸν, σχεδὸν κτηνωδὲς, σκοπὸν εἶχε ν' ἀφαιρέσῃ πᾶσαν ἀξίαν καὶ πᾶν κύρος ἀπὸ τοῦ 24 ἄρ-

θρου τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου καὶ τοῦ ΓΓ' πρωτοκόλλου τῆς αὐτῆς συνθήκης· τὸ ἐλληνικὸν ζήτημα ἐφέρετο ἐγκαταλειμμένον καὶ σχεδὸν μὴ ὑπάρχον, ἡ σημασία τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ πρωτοκόλλου μηδαμινή, ἡ πρότασις ἀποστολῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τόπου ἀπλῇ ἐνέδρα· ἂν ὑπῆρχέ τι, ὑπῆρχε διότι ἦλθεν ὁ κ. Τρικούπης εἰς τὰ πράγματα, ὁ Γιάδστων εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ ἡ Συνδιάσκεψις ἐν Βερολίνῳ. Ὁ πτωχὸς Τρικούπης ἠγνώνει ὅτι ὀλίγους ὕστερον μῆνας ὅ,τι ἀπεπειράθη νὰ πράξῃ αὐτὸς διὰ τὸ 24ον ἄρθρον, εἰς ἄλλος ὑπουργὸς τῶν Ἑξωτερικῶν—ὁ κ. Σαίντ Ἰλαίρ—θ' ἀνελάμβανε νὰ πράξῃ δι' αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνδιασκέψεως, κηρύσσων αὐτὴν ἀπλῆν, καθαρὰν μεσολάβησιν ἀποτυχοῦσαν. Ἐχομεν καὶ τέταρτον σημεῖον παραφροσύνης· τὰς τριεσπέρους φωτοχυσίας καὶ τυμπανοκρουσίας τὰς ὁποίας ὁ ἄρχων Τρικούπης διέταξεν ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἐπικράτειαν. Ἄν θέλετε δὲ καὶ πέμπτον, ἀνάγνωτε ἐκ νέου τὸν Βασιλικὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἔγραψεν ὁ κ. Τρικούπης καὶ δι' οὗ παρίσταντο τὰ πράγματα τελειωμένα.

Καὶ τώρα ἱστάμεθα ἀπέναντι τοῦ διλήμματος ἡ μιμούμενοι τοὺς χαρτοπαίκτης· τῆς πρώτης τοῦ Ἔτους, οἵτινες παίζουν ὅ,τι ἔχουν καὶ ὅ,τι δὲν ἔχουν, νὰ παίξωμεν ἐπ' ἀδήλοις παρελθόν καὶ μέλλον τῆς Ἑλλάδος ἢ νὰ ἀποδείξωμεν τὸν «ἐξοχὸν ἄνδρα» μαινόμενον καὶ τὸν «παρασκευάσαντα τὴν Ἑλλάδα» παρασκευαστὴν μιᾶς ἡκιστα ἐντίμου ὑποχωρήσεως.

Τί δὲ γίνεται μὲ τὸν κ. Κουμουνοῦρον; Ὑφίσταται καὶ αὐτὸς τὰς μωρίας τοῦ κ. Τρικούπη, ὅπως ὁ κ. Τρικούπης ὑπέστη τὰς μωρίας τοῦ κ. Κουμουνοῦρου. Ἀντιπολιτευόμενος κατέκρινε τὴν Ἑπιστρατείαν, ἐνεθάρρυνε τοὺς ἰδιόκους του νὰ μὴ προσέρχωνται, κατεδίκαζε διὰ τοῦ ὀργάνου του τὴν συγκάλεσιν τῶν δέκα ἡλικιῶν, ἐπρωτίμα τὴν σύγκλησιν τῆς ἐφεδρείας, ἐν τῇ Βουλῇ ἐξοστόμισε τὴν φοβερὰν λέξιν· αὐτογνώμωνως, ἡτις ἔχουσε σατανικὸν φῶς ἐπ' ὅλης τῆς κωμωδίας τῆς ἐπιστρατείας καὶ παρουσίασε τὸν ταλαίπωρον Τρικούπην ἄλλον Φάουστ τὸν ὁποῖον ἔσυρεν εἰς τὴν Κόλασιν ὁ Μιφιστοφιλῆς τοῦ ἐγωῦσμου του. ἄλλὰ καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα ὡς νὰ ἦσαν οἱ δύο ἀρχηγοὶ Σιαμαῖοι συγκεκολλημένοι ἔμπροσθεν ἢ ὀπίσθεν, ἡ κατάδικος συνδεδεμένοι διὰ τῆς αὐτῆς ἀλύσεως, οὐ μόνον δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπιθέσῃ χεῖρα ἐπὶ τοῦ προγράμματος τοῦ προκατόχου του, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνέπτυξε καὶ τὸ ἐξέτεινε καὶ τὸ κατέστησεν εἶδος βαράθρου, προωρισμένον νὰ καταβροχθίσῃ τὴν μὲν ὅλα τὰ χρήματα καὶ ὅλους τοὺς πόρους, ἐν δὲ ἀνάγκῃ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ὅλας τὰς ἐλπίδας καὶ ὅλους τοὺς υἱαὺς τῆς Ἑλλάδος.

Ἐάν θέλετε πρὶν σὰν ἀφίσω διὰ σήμερον νὰ μάθητε καὶ τὴν κατάστασιν τῶν εὐρωπαϊκῶν πραγμάτων, ἐντὸς τῶν ὁποίων μοιραίως ὡς μέταξα ἐντὸς βάρβακος εἶναι πεπλεγμένη ἡ ὑπαρξίς μας, ἰδοὺ ἡ εἰκὼν των ἐν τρισὶν ἢ τέσσαρσι γραμμαῖς· Ἡ Συνδιάσκεψις ἔφαγε τὸ Συνέδριον· ἡ διαιτησία ἔφαγε τὴν Συνδιάσκεψιν· τὴν Διαιτησίαν τρώγει ἡ νέα Συνδιάσκεψις διὰ νὰ τὴν φάγῃ καὶ αὐτὴν τίς οἶδε ποῖον νέον ἔκτρωμα τῆς ὑδρωπικιώσεως εὐρωπαϊκῆς κοιλίας.

Ἐνῶ ἐτοιμάζομαι διὰ τὴν Γ' ἐπιστολήν μου, ὁ κ. Φιλήμων ἔχει γράψῃ τὸ τρίτον ἄρθρον τοῦ περὶ τῶν τριῶν γαλλικῶν ἐγκυκλίων, ὑπερασπιζόμενος τὸ κῦρος τῶν ἀποφάσεων τῆς Συνδιασκέψεως τοῦ Βερολίνου.

Ἀθήνησι, 12 Ἰανουαρίου.

Ἀγασίλαος.

ΦΡΟΥ-ΦΡΟΥ.

Μετὰ προσοχῆς διερευνῶν τις τὰ ἔγγραφα τοῦ γηραιοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ τῆς Γαλλίας, ἀνακαλύπτει ὅτι ὁ κ. Σαίντ Ἰλλέρ, συντάσσων τὰς ἐν λόγῳ παραδόξους ἐγκυκλίους ἠθάνετο· ἀσφαλῶς ὑπὸ τὴν ἔδραν τοῦ γραφείου του ἂν οὐχὶ καίοντας ἄνθρακας βεβαίως ὅμως ἡκιστα εὖοσμον ὑγρασίαν, προκληθεῖσιν ἐκ τῆς ἐν Γαλλίᾳ παρὰ πολλοῖς τῶν πολιτευτῶν κρατησάσης Βισμαρκοφοβίας. Ὅσον τίς λέει!

Καὶ ἄλλο ἐκ τῆς Ἑλευθερίας:

»Διαδίδει ὁ γραμματεὺς τῆς γερμανικῆς πρεσβείας... γεῦμα.

Ἐν παραθύρῳ τοῦ καταστήματος Μάϊφαρτ μεταξὺ παλῶν κομφοτεχνημάτων καὶ φωτογραφιῶν ποικίλων ἦν ἐκτεθειμένη σὺν ἄλλοις τοῖς πλαστικοῖς ἔργοις καὶ ἡ αὐτῶν τριῶν χαρίτων, ἃς ἡ χεὶρ διασήμευ τεχνίτου παρήγαγεν ἐν πάσῃ τῇ δυνατῇ γυμνότητι ἐκ τῆς ἀρχῆς ὅτι ἐπὶ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἔζων τὰ πλάσματα ταῦτα, τὸ ἐπάγγελμα τῆς Κας Λιζιὲ ἐκρίνετο ἡκιστα ἀπαραίτητος πολυτέλεια. Πλακιώτης τις τύπος κατόπιν ὀρθοτάτων ἄλλως τε παρατηρήσεων ἐπὶ τοῦ ἔργου, ἐκφρασθεῖσιν μετ' ἀναλόγου γλωσσικῆς γυμνότητος ἐπέφερε καὶ τὴν ἀκόλουθον:

— Βρακὶ δὲν εἶχαν νὰ φορέσουν καὶ τοὺς ἔλειπε ἡ φωτογραφία. Γι' αὐτὸ πάει νὰ μᾶς παρ' ὁ διάολος!

ΕΝ ΤΗ ΑΘΗΝΑΙΚῃ ΕΚΘΕΣΕΙ.

(Ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ)

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν πλησιάζων τὸν κ. Μ. Μελάν:

— Ἐλα ἐσὺ ποῦ ξέρεις νὰ 'δοῦμε ποιά εἶναι τὰ καλά.

Ὁ κ. Βροῦτος ἔχει ἐκτεθειμένα τὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν Πάριν, δύο κομψὰ ἀγαλματάκια. Ὁ Ἀχιλλεὺς εἶνε ὅ,τι κακόμωτρον καὶ κακόσχημον.

Ὁ ἐξῆς διάλογος μεταξὺ δύο:

— Καὶ γιατί ἔχει ὁ Ἀχιλλεὺς τόσῳ ἀνοικτὸν τὸ στήθος;

— Δὲν καταλαβαίνει; Θέλει νὰ φάγῃ τὸν Πάρι.

Ὁ κ. Πανταζῆς ἔχει γράψῃ τὸ Φάληρον· κατὰ τὸ σῶνθός του, ὁ οὐρανὸς εἶνε καταγάλαζος· καὶ ὅλα δεικνύουσι ὅτι ἡ ἐποχὴ τῆς γραφῆς εἶνε θερινή.

Τοῦτο ὅμως δὲν ἐμπόδισε τὸν ἐξοχὸν ζωγράφον νὰ παραστήσῃ ὡς οἰκιστὰς τοῦ Φαλήρου δύο... ὄνους.

Ταλαίπωροι Γιαννόπουλε, Κεχαγιᾶ, Ἀξελέ!

— Μὰ τί διάβολο, ὅπου πάγω παντοῦ Λύτρας! Ποῖος θὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀπολύτρωσιν;